

УКРАЇНСЬКА

ПРЕСОВА

СЛУЖБА

ВИКЛАННЯ ГОЛОВНОЇ РЕДАКЦІЇ.

3 серпня 1940 року.

ІТАЛІЙСЬКА КНИЖКА ПРО УКРАЇНУ ТА ІНШІ НАРОДИ ССРСР.

В липні б.р. вийшла з друку у Флоренції невелика книжка/на 157 стор./Дра Конфорта під заголовком: "Народи ССРСР". Книжку цю видано з серії видань "Народньої Бібліотеки Політичної Культури", що користується підтримкою Міністерства Народньої Культури, і самий цей факт вказує, що її призначено на масове поширення. Др. Конфорта належить до небагатьох ув Італії знавців української справи, і має вже за собою, крім інших публікацій, присвячених Східній Європі взагалі, деякі спеціальні публікації, присвячені українському питанню. Особливо відомі його статті, що з'являються час від часу в двотижневнику "Іль Корере Дипломатико е Консуляре" та економічні статті в місячнику "Л'Економія Італьяна". І тому вже сама поява книжки пера Дра Конфорта - присвяченої народам ССРСР - мусить викликати в українського читача велике зацікавлення.

Книжку поділено на 10 розділів. Перші чотири мають загальний характер і особливо цінні чисельними цитатами з большевицьких джерел; розділ пятий присвячений спеціально українському національному рухові; потім ідуть розділи, присвячені грузинському й вірменському національним рухам, та іншим автономістичним рухам ССРСР з особливим зацікавленням щодо Азейберджану й Кавказів. Восьмий розділ присвячено московській еміграції, а останній - советським обвинуваченнями проти націоналістів та капіталістичних держав. Книжку написано ще до приєднання до ССРСР Західної України, а тим більше Бессарабії й Буковини, що, як відомо, значно змінило кількісне й якісне взамовідношення народів і їх національних рухів ув Советському Союзі. Пишучи свою книжку, Автор виходить із задоволення найбільшої об'єктивності, намагаючися оперувати виключно мовою цифер і фактів, взятих безпосередньо з офіційних советських джерел. Автор намагається стати на точку погляду, що повинні бути цікаві самі факти існування тих, або інших національних рухів, незалежно від наслідків, до яких вони можуть привести: "Вони існують, отже їх треба студіювати".

"Ми не маємо жадного наміру - пише Др Конфорта - зробити якусь приємність націоналістичним сепаратистичним рухам за кошт московських націоналістів із російської еміграції. Але й не хочемо кривдити перших на користь других. Ми хочем тільки зreferувати проблему - якнайможливіше об'єктивно - без полеміки, і односторонніх упереджень... маючи на увазі, що як московські націоналісти, так і націоналісти-сепаратисти - однаково антикомуністи й тому заслуговують на симпатії італійського фашизму хоч би з ідеологічної точки погляду"....

Не можемо погодитися з останньою думкою пановного Автора, бо вона ґрунтується на великому непорозумінні: тим часом, як усі націоналісти-сепаратисти/послуговуємося термінологією Автора/поборюють комуністичну Росію по мірі своїх сил і без жадних компромісів, бо збачають з червоної Москви тільки одну з масок імперіалістичної Росії, то російські націоналісти борються комуністичну Росію "постільки-поскілки", і раді її підтримати в усіх тих випадках, коли вона виконує-як їм видається-історичну місію Москви, наприклад - підбивання все нових і нових народів і поширювання влади Москви на все більші й більші простори. Нам здається, що в цьому пункті ніяк не можна примати постави об'єктивного глядача, бо справа тут не в ідеології, а в хитрацькому наставленні виразно антієвропейського московського народу. Зрештою, самий пановний Автор в розділі про советський патріотизм думє якразово виявляє справжню підставу московсько-большевицького імперіалізму, що так мало мав спільного з його "ідеологічним" інтернаціоналізмом.

Як ми вже вище зазначили, книжка Дра Конфорта дуже багата на цитати, що вияснюють відношення советського уряду до національної проблеми взагалі, і до поодиноких національностей зокрема/знаходимо тут часто й імення України/Дяки з цих цитат саме в наші дні набирають дуже актуального характеру. Так, наприклад наведено слова Іданова, виголошені ним на нарадчій сесії советов 25 листопада 1936 року на адресу прибалтійських держав: "Якщо держави маленьких балтійських народів дозволять собі використовувати на випадок війни свою територію різним фашистівським авантюристам на шкodu ССРСР, ми поширимо, з допомогою червоної армії, наше маленьке вікно в Європу"... І ось - саме в наші дні - поширили тут же знаходимо ще й іншу цитату-цього разу з уст Юлогова, що не шко-

дував гострих слів на адресу фашистівських держав, зокрема Німеччини з її антисемітизмом: "Фашистівські антисеміти - займив він тоді - це людодіди сучасної доби... В СРСР антисемітизм карається на голову..." 1-го серпня 1940 року, на черговій надзвичайній сесії советів, Молотов уже нічого не згадував про "людодідів", а навпаки - дуже широко говорив про затиснення відносин з Німеччиною та Італією, і приобіцював їх навіть дальше поліпшення... Тому, хто схильний узагалі вірити будь-яким большевицьким обіцянкам - варто добре перечитати книжку Дра Конфорта; знайде він в ній чимало цікавого матеріалу, особливо в тій частині, що стосується різних обіцянок советської конституції національностям СРСР. Відсилаючи до цих матеріалів усіх, хто хоче пізнати всі викрутки большевицької облудної діалектики - вважаємо потрібним подати тут ті висновки, до яких дійшов Автор після своєї об'єктивної оцінки дійсного стану річей:

1. Існує очевидна суперечність між правом виходу з СРСР - формально запевченим сталінською конституцією кожній із сфедерованих республік - і карою за кожну спробу покористуватися цим правом, бо всяка така спроба вважається за контрреволюційний акт.

2. "Національна" політика СРСР обмежується на автономію культури, що національна тільки формою, бо зміст її мусить бути вільний від національного характеру, а мати характер соціалістичний/на ділі ж - московський! Наша заввага/Таке толерування національної культури тільки тимчасове й дозволяє тільки на те, щоб національностям СРСР могли успішніше брати участь у "соціалістичній розбудові" на ділі - в розбудові московського імперіялізму! Наша заввага/

3. Московський уряд накладає національностям власну бюрократію, власний авторитарний централізм і власний мілітаризм для поширення большевицької доктрини й для забезпечення від усякої спроби виходу з Союзу.

4. В остаточному наслідку советській уряд зміряє до об'єднання культури й мови, як про це відкрито говорять самі большевики.

5. Комуністична партія СРСР - це єдина партія, що має юрисдикцію на весь СРСР, без огляду на його різні національні згрупування.

Вважаємо, що книжка Дра Конфорта буде дуже помітною для масового італійського читача, і дасть йому вірний погляд на дійсний зміст національної доктрини большевицько-московського імперіялізму. Треба також зазначити, що це перша італійська книжка, в якій ширше вивчається роль Організації Українських Націоналістів ув українському визвольному русі. На жаль, в розділі про українське питання ми помітили деякі друкарські помилки: якесь Дубліно на Холмщині/мабуть Дубно на Волині/; замість Дмитро Левицький - подано Метро Левицький.

Не зовсім вірно з'ясоване також завдання УНР. Не поділяємо рівнож погляд Автора щодо необхідності для України підтримання добрих відносин із Росією, з огляду на а/довжину "цілком штучного кордону" і б/потребу колонізаційного терену. Що до кордонів, то заважимо, що вони в наші часи більше будуються на взаємному порозумінні, чи на відпорній силі народів, ніж на тих чи інших "натуральних" перегородках. При сучасних засобах наступу, а зокрема при сучасній авіації, питання натуральних кордонів губить мало не всю свою корисну вагу.

Що до потреби колонізаційних теренів на східних просторах Росії, заважимо, що густота населення України зовсім не така, щоб вимагала еміграції. Навпаки! Густота населення в Італії майже подвійно більша, але фашистівський уряд не тільки стримав еміграцію до чужих держав, але й стягав позові старих емігрантів. Україна може прогудувати подвійно більше населення від того, що має тепер, але для цього потребує переходу з екстенсивного господарства на інтенсивне. І до цього вона безперечно прийде, коли матиме дійсно національний уряд. На нашу думку, одною з причин кволости України останніх століть була саме ця тенденція емігрувати, що ослаблювала внутрішню відпорність нації.

Не вшир, а вглиб!

Є. Онацький.

БУКОВИНА Й БЕСАРАБІЯ В ІТАЛІЙСЬКІЙ ПРЕСІ.

/УПС - Рим/ "Реляціоні Інтернаціоналі", тижневик, присвячений закордонній політиці, приніс у двох числах - з 6 і 13 липня - дві статті, в яких наświetлює в основний і об'єктивний спосіб проблему Бесарабії й північної Буковини. Перша стаття має історичний характер і замітна для нас тим, що наводить факти з того періоду нової історії України, коли обі ці провінції належали до української держави. Так напр. згадує автор відділення Бесарабії від Росії з моментом проголошення української незалежності в червні 1917 року, після чого мусіла ця країна, з вибухом большевицької революції, "впасти на поталу московських зсоветизованих орд, які кидали довіреним їм сектор румунського фронту". В статті підкреслено, що потвердження анексії Бесарабії румунськими військами в Парижі 28 жовтня 1920 року викликало українські протести. Теж з минулого Буковини видвигає стаття факт, що Українська Національна Рада у Львові порішила була з упадку Австрії прилучити цю провінцію до Галичини. Згадавши про факт існування в румунській державній партії спеціальної української секції, як автор уважає уступку румунів українській меншині, він пише не без іронії про большевицьку пропаганду "визволення" українців Буковини й Бесарабії.

Друга стаття-про економічну вагу Бесарабії й Буковини-наводить дуже цінні дані й цифри, які будуть цікаві й для нашого читача. Українські території, які втратила Румунія, виносять понад 1/6 її поверхні. Бесарабія, майже виключно хліборобська, має населення густіше від всієї Румунії /69 мешканців на кв.км. супроти 59 в цілій Румунії/. Хліборобство Бесарабії, обмежене давніше майже виключно до плекання збіжжя й паші, виказувало в останні роки чимраз більший відсоток культури індустриїних рослин. Так напр. 70 % продукції сояшника й 95 % продукції рицинового олію припадо в Румунії на Бесарабію. Пшениці продукувала Бесарабія б. 7,5 млн. квінталів, що означало п'ятину всієї рум. продукції, кукурудзи 7,5 млн. квінталів - шестина всієї продукції, жита 3,1 млн. квінталів - третина всієї продукції, ячменю 1,3 млн. квінталів, що означає майже третину всієї рум. продукції. Тому, що рівень життя в Бесарабії дуже низький, Бесарабія дає 50 % вивозу пшениці, ячменю й жита з цілої Румунії та майже четвертину вивозу кукурудзи.

Теж стан животнарства в Бесарабії був показний: 547 тисяч коней /25 % всієї Румунії/, 612 тисяч рогатих /14,1 %/, б. 2,300.000 овець /19,4 %/, 543 тисяч свиней /18,3 %/ та тисячка ослів /7 %/. Індустриїний розвиток Бесарабії був зате не показний: на 3512 індустриїних підприємств у цілій Румунії припадало в 1937 році на Бесарабію всього 196. Капітал цих підприємств творив усього 2 % індустриїного капіталу всієї Румунії, а число робочих рук лише 1,5 % всієї держави. Були це здебільша підприємства для перерібки земних продуктів.

Можливости розвитку хліборобства ~~вона~~ в Буковині, ніж в Бесарабії, зате тут можна ствердити показний розвиток гаївництва й лісництва. Індустриїним центром Буковини є Чернівеччина. Статистики начислювали в Буковині 303 індустриїні підприємств з 16.300 робітників, які розподілялися наступно: 108 заводів з 650 робітниками обробітка дерева, а далі текстильні підприємства з 3.500 робітників підприємства для перерібки сільсько-господ. продуктів з 2.800 робітників й металургійні підприємства з 1.200 робітників. Буковинська індустрия творила всього 5 % всієї індустриї румунської держави. Автор статті стверджує накінець, що найбільша для Румунії втрата хліборобських теренів Бесарабії.

ДО ПРОБЛЕМ ПЕРЕБУДОВИ ЄВРОПИ.

Міністер господарства і президент державного банку Німеччини Вальтер Функ виступив дня 25 липня промову, в якій накреслив план Німеччини відносно нової господарської перебудови Європи, що зачнеється після закінчення війни. Головні тези цього плану зводяться до наступного.

Міністер Функ ствердив, що націонал-соціалістична економічна політика ніколи не кермувалася догматизмом. Вона завжди використовувала ті методи, що відповідають обставинам і часові. Тому Німеччини не думає організувати якихось штучних новотворів. Новий господарський лад у Європі мусить вирости з існуючих природних даних і тісної господарської співпраці Німеччини з іншими європейськими державами.

Німеччина насамперед якнайтісніше співпрацюватиме з Італією й змобілізує в цій співпраці всі економічні сили обох держав. Вона використовуватиме ті мето

ди, які вже виправдали себе в Німеччині як перед війною, так і у часі війни. Водночас із величезним зростом німецької господарської сили, зростає й валютна сила німецької валюти, що буде домінуючою в Європі.

Німеччина не думає заводити в себе, чи в інших країнах Європи автаркії в розумінні повної самовистачальності. Вона дбатиме про те, щоб забезпечити своїй продукції якнайкращий збут, а водночас унезалежити німецький господарський простір ув Європі від інших господарських просторів.

Німецьке господарство не буде залежне від чужих сил і впливів. А це означає не автаркію, а тільки політичну й життєву konieczність. Німеччина не потребуватиме вже спровадувати, наприклад, нафту зза моря, бо відповідно піднесе її продукцію у власному господарському просторі/міністер Функ мав тут на увазі очевидно Румунію/та відповідно її зраціоналізує й зорганізує. Тесаме відноситься до таких товарів, як кава, чай, какао, і тд. Після війни Німеччина розпоряджатиме таким величезним експортним потенціалом, як ще ніколи. Це матиме корисний вплив і на імпортні можливості.

Будуча Європа матиме своїх доставців і відборців. ССРСР розвинеться в доставця Німеччині сирівці в і відборця німецьких промислових виробів/підкреслення наше. УПС/Виміна між Німеччиною й Північною Америкою залежатиме від цієї останньої. З Південною Америкою й Схід. Азією також можуть торгівельні можливості розвиватися дуже корисно, коли унешкідливиться Англію. Розрахункова система, оперта на золоті й девізах, збанкрутувала. Майбутня Європа не використовуватиме золота, як підстави вартости валюти.

Труднощі світового господарства останній світовій війні випливали з Версаю й у тому, що відпав був величезний російський ринок. Ці причини тепер усунені, як теж привертаються можливості запровадження порядку в Азії, що також буде дуже посприятим ринком. Замкнення американських ринків мало ймовірне. Сполучені Держави Північної Америки змушені будуть зретигнувати з думки, що вони накидатимуть Німеччині й Європі свої умовини. Для торгівлі з Південною Америкою Німеччина не потребуватиме посередництва Нью Йорка й вестиме її з суверенними південно-американськими республіками, або цілком не вестиме.

Тривалі ринки збуту, заповнять європейським господарствам довгоречинцеві торговельні договори й на цих засадах зростатиме продукція. Підставою цих договорів будуть усталені ціни й усталена кількість. Над усім матиме контролю держава, що заключуватиме дотичні договори. Система розрахункових договорів доведе до того, що на зовнішній торгівлі можна буде будувати й тверді та певні внутрішньо господарські плани. Подібно, як сильна німецька марка буде опорою європейської валюти, так і сильний німецький ринок буде опорою всіх ринків ув Європі.

Сільські господарства й індустрії європейських країн обмінюватимуться досвідом, що приведе до максамального збільшення продукції, видайности праці й підвищення життєвої стони. Тоді Європа буде забезпеченою перед всякою можливістю блокади з зовні.

Так у загальних рисах представляється німецький план господарської перебудови Європи. Він є свого роду доповненням, чи конкретизацією того політичного ладу, про який писав у своїх статтях Др Меґерле, що йшло в попередньому УПС уже цитувалося.

ІНТЕРЕС АМЕРИКАНСЬКОЇ ПРЕСИ ДО УКРАЇНСЬКОГО ПИТАННЯ.

В зв'язку з новими виявами советської експансії на Сході Європи, все більша кількість американських газет присвчує свою увагу українській проблемі.

В статтях і замітках проводиться думка, що імперіалістична політика Москви кермується головною метою бажанням остаточно зліквідувати українську небезпеку й саме для цього - після окупації ЗУЗ - за чергою окупувала Бессарабію й Буковину.

Газета "Дейлі Ньюз" у Нью Йорку, дня 2 липня, між іншим, примістила статтю, де висловлює переконання, що Німеччині й Англії було б найдоцільніше прийти до замирення, що дало б можливість Німеччині знову звернутися проти ССРСР і актуалізувати українську проблему. При цьому згадана газета малює привабливі перспективи, які стрінули б Німеччину в Україні...

ПРОМОВА РУЗВЕЛЬТА.

Швайцарська преса подає зміст промови президента Рузвельта, виголошеної по радіо дня 19 липня. Преса звертає увагу на наступні місця цієї промови:

- "В даний мент усі персональні мотиви й усе особисте життя відходить на задній план в зв'язку з загрозою небезпеки. Події закордоном викликали необхідність посилення національної оборони. Поскільки мільйони громадян притягнені до участі в обороні - необхідний призив до армії стільки ж необхідний, як це було в 1917-18 р.р. При такому положенні, як зараз, коли спостерігається величезне напруження й величезна криза, увага цілого світу зосереджена на одному факті. Цей факт полягає в успішній збройній агресії, що скерована проти тої форми правління й проти тої форми суспільства, які ми в Сполучених Державах обрали й створили для себе. Тому моє сумління не дозволяє мені відхилити пропозицію ще послужити суспільству/мова про згоду Рузвельта третій раз кандидувати на пост президента. Примітка УПС/Ми всі знаємо, що нашим успіхам унутрі країни загрожує поважна небезпека в зв'язку з тим, що відбувається на других континентах. Коли в січні наступного року наш уряд перейде в другі недосвідчені руки - ми можемо тільки сподіватися й молитися, щоб він не застосував політики з а м и р е н н я й к о м п р о м і с у з т и м и, х т о намагається знищити всі демократичні країни, включно з СДПА/натяк на Німеччину. Примітка УПС/Коли б я міг, я не відмовився б від спроб, які я почав, щоб перешкодити війні з моменту виникнення її загрози, і обмежити її район до мінімуму. В даний мент не можу змягшити ті суворі осуди, які неодноразово висловлювалися мною і державним секретарем Хеллом проти активів агресії, в наслідку якої знищені старовинні країни, які хотіли зберегти нейтральність. Я не заперечую, що маю почуття симпатії до всіх народів, які виказують спротив цій агресії, і не жалую тої матеріальної допомоги, яку ми їм виказуємо. Я не жадаю також своїх настирливих прагнень вказати країні на загрозу нам й тому всьому, що нам дороге. Я вважаю своїм обов'язком вказати моїм компатріотам на небезпеку нових насильств, що загрожують цілому світові. Доти, доки я президент робитиму все, що в моїх силах, щоб зовнішня політика залишалася нашою зовнішньою політикою".

Такі різкі виступи Рузвельта, зроблені проти Німеччини й Італії, дають підставу закордонній пресі твердити, що коли Рузвельт буде обраний знову президентом, то це неминуче приведе до виступу Сполучених Держав проти тоталітарних потуг спільно з Великою Британією, себто до ангажування їх у війну. Промова Рузвельта й шанси його обрання в президенти - викликали в Англії глибоку сатисфакцію. Лондон рахує на активну поміч СДПА в боротьбі з Німеччиною-Італією. Англійська преса висказує думку, що коли атаки Німеччини не дадуть наслідків до вересня, то пізніше прийде велика перерва в боєвих операціях з уваги на несприятливі для Німеччини атмосферичні умовини, які **триватимуть** до весни в районі Ля-Маншу й на англійських островах. Це дасть можливість Англії до весни розгорнути всю потугу імперії й стрінити нову офензиву не тільки підготованою, але здібною самій перейти до наступу. Особливу вагу надається заповідненні фахових американських кол, що авіаційна промисловість СДПА, яка тепер переорганізовується, зможе за деякий час постачати Англії до 3.000 літаків місячно. Виходячи з цих калькуляцій, англійська преса заявляє, що в наступному році англійська авіація буде далеко сильнішою, ніж німецька й італійська. В Лондоні сподіються також, що дальший розвиток подій остаточно втягне Сполучені Держави у війну проти тоталітарних держав. Промова Рузвельта є в цьому напрямі багатомовним симптомом.

Цікаво зазначити, що офіційні пресові органи советського уряду примістили текст промови Рузвельта без жадних коментарів.

ДО НІМЕЦЬКО-ФРАНЦУЗЬКИХ ВІДНОСИН.

Берлінський кореспондент "Дурналь де Ленев" сповіщає, що в останньому часі німецька преса застосовує супроти французької преси дуже критичний і зимний тон. Така постава мотивується тим, що, по твердженні німецьких газет, Французи ває схильні забути, щоб вони переможені у війні.

Певні позначки вказують, що Французи не залишають надій на реванш і не схильні відмовитися від ідей великої Франції та її гегемонії на європейському континенті.

З СОВЕТСЬКОГО СОЮЗУ.

Святочні фрази й факти...

В цьому місяці закінчилася пята річниця "соціалістичної реконструкції" Москви. Советські газети пишуть на цю тему дуже багато. В цих писаннях стільки цікавого, що варто й нам бодай частинно з ними познайомитися. Московські "Ізвестія"/ч.157/містять із нагоди згаданої річниці передову статтю, де, між іншим, читаємо:

- "Москва! З любов'ю й захопленням вимовляється це слово кожною советською людиною! Скільки бадьорости й енергії вкладає це слово в людей - закріпачених капіталом! Мільйони в усіх країнах дивляться на Москву - столицю передової у світі держави. Тут живе й творить великий Сталін, звідси в усі кінці світа несеться слово большевицької правди. Москва - це символ боротьби, радості й щастя. Це місто творчости й великої людської культури, величавий центр наукової думки, літератури й мистецтва"...

Після цього патетичного вступу, якому могли б позаздрити й колишні царські московські великодержавники - згаданий офіційний орган советського уряду продовжує:

- Минуло п'ять років, а Москва вже не до пізнання. Історія будівництва міст справді не знає ще подібних прикладів! Грандіозні спорудження каналу Москва-Волга, сотки нових шкіл і дитових садків, мешкальні дома й склепи, театри й бібліотеки, палаці й стадіони - все це плоди сталінської реконструкції столиці. Мешкальна площа міста збільшилася на 1.800.000 кв. метрів. Збудовано понад 500 багатопверхових будинків, 379 шкіл, 29 шпиталів, театри, кіна, лазні, диспансери, і т.д. На реконструкцію Москви витрачені величезні засоби - коло 10 м і л ь я р д і в р у б л і в / підкреслення наше. Ред. УПС / Товарищ Сталін самий слідкує за будівництвом столиці. Московські будівничі й архитекти дістають від тов. Сталіна вказівки, допомогу й поради, що облегшують їм реконструкцію міста. Чи мало помилок у будівництві було виправлене завдяки вказівкам Сталіна / оказується, що Сталін не тільки "найбільший у світі" вождь, стратег, політик, вчений, теоретик, літератор і композитор, але й архітект, який "вчить" будівництву найкращих советських спеціалістів-інженерів! Примітка УПС / Сталінський план реконструкції Москви - це нова епоха в історії будівництва міст!.. Імя нашої рідної Москви буде звучати у віках, як символ творчости звільненої людськості..."

Приглянемося тепер ближче, як же на ділі виглядає ця "нова епоха" в історії архетектури й будівництва міст. Засадничо кажучи, коли взяти під увагу, що на розбудову міста Москви витрачено таку величезну суму, як д е с я т ь м і л ь я р д і в р у б л і в / ось де й українські народні гроші! Примітка УПС / то наслідки цього будівництва справді мусили би бути надзвичайні. На практиці виявляється й тут, як у всіх інших ділянках, советське безголовля й традиційна большевицька брехня. Відомо, що советські газети треба в м і т и читати, як кажуть, "між рядків"! Тільки тоді можна з поміж гучних слів віднайти факти. Трі писання цієї преси полягає в тому, що вона на головних місцях газет друкує звичайно тріумфальні звіти про "соціалістичні перемоги", про успіхи й досягнення... А на дальших сторінках / дрібним шрифтом! / подаються вже "буденні" річи, яких неможливо цілком заховати від мешканців СРСР і які саме й відображують дійсний стан річей у тій чи іншій сфері советської дійсности. Цей самий метод советська преса застосовує й з нагоди річниці "соціалістичної реконструкції" Москви. Після згаданої гучної передовиці й низки інших святочних статей, в цих же "Ізвестіях" знаходимо в різних замітках інформації, які свідчать, що "нова епоха" досягнень сталінської архітектури й будівельного мистецтва в модернізації Москви практично виказується дуже скромними успіхами... Нижче подаємо ці замітки й критичні завваги советських же спеціалістів.

В одній із статтей знаходимо таке:

- "В практиці розбудови Москви нерідкі випадки, коли спорудження нових будинків ведеться без врахования вимог архітектурного ансамбля... Цілком невистачальна увага присвячується питанням термінового будівництва. Керівники багатьох будівельних організацій не беруть під увагу, що успішне виконання плянів залежить від термінів... В ділянці забезпечення міста парками й городями також немає рішучих здвигів! / Питанню озеленіння площ, кварталів і дворів не уділяється належної уваги... Тако само мусить бути уділена увага "малим" формам архітектури: водограям, павильонам, виставовим скриням, решіткам художньої форми, про що цілком забувають наші будівничі й архитекти"...

В статті президента архітектурної академії СРСР проф. Весніна/якого очевидно годі змусити розводити тільки одну большевицьку демагогію в пресі/знаходимо кі багатомовні заяви:

- "Занадто багато у нас будинків, що уявляють із себе "коробки"... Вулиці в уже реконструйованих ділянках не задовольняють мешканців Москви. Вони більше подібні на ширми, на котрих не може спинитися зір - запалившись захопленням/! Треба признатися, що ми генерального плану цілком не виконали /примітка УПС/ Ми, нажалі, дотепер не маємо ні одного закінченого в усіх відношеннях нового міського ансамблю в Москві... Нам треба навчитися проектувати будови доцільно й відповідально... Не вільно забувати, що коли в перші роки цаха отична, не раці она льна/наше підкреслення. УПС/будівельна акція, що суперечить всяким засадам архітектурного плану й санітарної доцільності, могла переходити непомічксь, то в самій недалекій будучності вона неминуче викличе необхідність коріної й дорогого кошовної реконструкції і/іншими словами- доведеться руйнувати те, що збудовано! Примітка УПС/

Другий академік Власов пише:

- "Забезпечення й прикраса Москви рослинами - все ще занедбана ділянка. На Сокольниках/одна з ділянок Москви. Примітка УПС/наприклад, за останні два роки довелось вирубати 30.000/!!/хворих дерев... Мос:ські парки удержуються дуже эле. На території Кузьмінок, з їх чудовим парком і історичними пам'ятниками, удержується, наприклад, хворих коней... Управа відповідає також за те, що Москва не має ні питомників для рослин, ні сранжерей, ні досвідчених садоводів... При всіх цих умовах, в такій важливій справі відсутня дисципліна й лад."

Третій академік Коллі заявляє:

- До цього часу в Москві не має ні одного закінченого й впорядженого подвір'я при нових мешкальних будинках/підкреслення наше. УПС/ Будівничі, як правило, залишають подвір'я домів без уваги. Ви не знайдете там ні дерев, ні квітників, ні місця для диточих розваг. Дуже мало уваги присвячується також асфальтуванню вулиць і площ... В Москві немає ні водограїв, ні басейнів. Дуже небагато художніх воріт, решіток і плотів. Старі художні загороди в стилі ампір, і тд./збудовані ще перед революцією! Примітка УПС/рідкі винятки й у занедбані Стан цих загород незадовільний. Фарбується їх технічно безграмотно, без попереднього очищення бруду й іржи... Непокриті залізом виступи домів ведуть до того, що вода, бруд, іржа за часно руйнують будинки/наше підкреслення. УПС/

В доповіді на з'їзді советських архітектів академік Алабян заявив:

- Основний дефект праці Плянкового Управління московського совета полягає в тому, що він до цього часу не зміг виробити основні засади плану розбудови міста/добре "плянкове управління"! Примітка УПС/

Секретар МГК ВКП/б/Цербаков заявив:

- "В нових будинках то балкони не дороблені, то подвір'я не упорядковане й уявляє з себе місце для звалення сміття, то штукатурка обвалюється... Нерідко нові будинки так эле експлуатуються, що дуже швидко зачинають руйнуватися"...

Дуже характерно: той же Цербаков змалював стан міського транспорту в Москві:

- "Москвичи нерідко бачать наші міські автобуси й троллейбуси в такому стані, ніби вони щойно зробили пробіг Москва-Владовосток, завернувши до дорозі щоді до пісків пустелі Кара-Кумов!..."

Ось так практично виглядає советська "нова епоха" в історії міського будівництва й архітектури. І подумати тільки, що на всі ці "здобутки" впаковано 10 мільярдів рублів!! Справді видно, що розбудовою Москви кермує "лічно" такий великий "спец", як Сталін... Але вбивчі для соціалістичного безголовля свідчення советських же фахівців-будівничів не бентемать большевицьких брехунів! На свідті річниці реконструкції Москви, "Ізвестія" видрукували такий вірш:

- Расті, Москва, свідетель славних встреч,
- Чтоб звьозд тваїх огні ещю сильней блістелі!
- Как не любіть тебя і как нам не беречь
- Великій город, где живёт наш Сталін!

Малюнки советського побуту.

Відомо, що в усіх країнах, де виробляється вино, існують при винних підприємствах так зв. дегустатори, себто фахівці, на обов'язку яких лежить проба виробленого вина/чи вже готове воно, до якої сорти його віднести, і тд./Ця про

Бесія вимагає людей із особливо тонким смаком, який не в усіх буває, і тому кі фахівці дуже добре плачені. Дегустаторові так часто й багато доводиться робувати вин, що коли б він їх оправді пив, то був би перманентно п'яний... му звичайно він бере до уст тільки ковток вина, чи навіть тільки кілька крапель і вже по цьому визначає його якість. Є й советські дегустатори, але й вони /як усе в СРСР! не такі, як у цілім світі... "Ізвестія"/ч.153/зкушені були святити цим "спецам" окрему замітку, яку ми й подаємо нижче в цілості:

- "Не всякому дано бути дегустатором. Інша людина може ціле життя змагати цієї шасливої професії, але в неї так нічого з цього й не виходить. Бо смак неї не той. В цьому ділі потрібний тонкий смак. В Головному Управлінні винарної промисловости Наркомхарчпрома СРСР сидять люди з дуже тонким смаком! Маже кожний там може бути дегустатором... І начальство про це знає. Більше того керівники не жалують ні своїх трудів, ні засобів/звичайно-державних!/в шлях ним пориві розвивати тонкість смаку у своїх підлеглих. З уваги на це, в головному управлінні встановлена система дегустаційних пайків.

- "Нам не пощастило встановити, скільки тисяч літрів вина випили "дегустатори" із Главвина в минулому році. Ця тайна ретельно переховується в нетрах бухгалтерії. Але плян "дегустації" на цей рік ми такі добули. Широкий розмах у рівників Главвина!! З пляна виявляється, що на видачу дегустаційних пайків в виноробній промисловості намічено... 21.393 декалітрів/не літрів навіть, а декалітрів! Примітка УПС/Державі це обійдеться на більше, ні менше, у 2.219.000 рублів! Ось які щедрі люди сидять у Главвині!

- "Здевалося б, що здібність розпізнавати вина може бути однакова як у керівників, так і підлеглих.. Але ні! Звичайному урядникові оказується досить і 5 літрів тої чи іншої марки, щоб зорінтуватися в якості вина, а начальникові ніяк не менше 20 літрів. З огляду на це розміри дегустаційних пайків визначаються відповідно службовій гієрархії... Найповніша чарка підноситься, звичайно, начальникові Картавченко/якійсь "хохол", що не дурень випити... УПС/Він щомісяця випиває на рахунок держави 20 літрів чудового вина. Його замісник вже тільки 1 літр. Тільки один директор Горківського заводу Главвина нарушує субординацію. На місяць йому положено випити 20 літрів вина й 5 літрів шампаня!

- "Булоб несправедливо твердити, що "дегустатори" з Главвина самі п'ють, а іншим не дають... Час від часу вони влаштовують так зв. колективні дегустації, які запрошується ширше коло знавців і аматорів вина. Недавно така дегустація була влаштована в Московській виноробній базі. За дегустаційним столом, як звичається в протоколі, сиділи від Главвина - 7 осіб, від інспекції Наркомхарчпро - 2, від обласної інспекції - 1, від Мосвинбази - 4, і "інші"... Хто ці "інші" - протоколянт записати не ризикнув... Ми зрештою нічого не маємо проти перевірки продукції нашої винарської промисловости. Але чи неможна скоротити кількість "дегустаторів"?... Їх розвелося у нас щось дуже багато! -"

Добре бути "соціалістичним" дегустатором!

Спішать русифікувати.

В Бесарабії советські чинники намагаються з місця поставити на тверду базу русифікаційну акцію. Газети виповнені турботливими статтями й замітками про відновлення "права громадянства" московській мові, що зазнавала "утилізації" від румунських капіталістів", літератури й тд. Ось характерні заяви "Ізвестій" і "Правди" в цьому питанні, які вибираємося з різних статей дотичних советських газет:

- "...Село Вадуайвода. Поміщик Сурчан мав бібліотеку. Тут книжки на англійській, французькій і німецькій мовах. - А російські книжки? - запитали ми у старої економки. - Російські книжки пани спалили - сумно відповіла стара. Тільки одна покоївка переховала в себе одну книжку Тургенева/цікаві ті бесарабські "покоївки", що переховують твори Тургенєвих! Примітка УПС/"

- "...Вчора в одному із кінотеатрів Кишинєва показували тільки що приїздивий із Києва!/фільм "Освобожденіє". Мушени й дівки дивилися не відриваючи сь, намагаючись не пропустити ні одного слова диктора/на московській мові!/Вони потім закидували червоноармійців питання про Москву, що таке Кремль, і тд./цей же фільм демонструвався й у Чернівцях. Примітка УПС/"

- "...Кишинєв, Пушкінська вулиця, 26 - книжний склеп Льва Френка. Старий торгівець підбирає старшому лейтенанту бібліотеку російських клясики. Росій

...ські книжки раніше переховувалися в підвалах та інших місцях. Тепер торговці зверте просять якнайскорше прислати їм російські підручники й твори російським письменників"...

"...В Кишиневі грає тепер театр червоної армії Кітківської/!/військової округи. Найбільшим успіхом користується п'єса "Суворов". Воно й зрозуміле! Бо полководець Суворов є уособленням славних традицій російської зброї. Глядачі аплодують героїзму російських солдатів, які в п'єсі атакують Ізмаїл. Вони аплодують червоній армії, що звільнила Бессарабію й старе російське/!/місто Ізмаїл - зв'язаний із іменем Суворова й Кутузова", і тд.

Ось таке то діється в "столиці" новоствореної молдавської "республіки"! "Трусский дух, там Русью пахнет"...

Перша сесія верховного совєта Карело-Фінської ССР.

"Ізвестія" інформують про відбуття першої сесії верховного совєта створеної по війні з Фінляндією Карело-Фінської совєтської "республіки". Народами сесію кермував відомий з подій московсько-фінської війни Куусінен - фінський ренегат і агент комінтерна.

Він заявив у своїй промові: "Ми горді, що Карело-Фінська Совєтська Соціалістична Республіка є одною з 12 соціалістичних республік ССРСР, що вона разом із ними бере участь у розрішенні світових завдань будівництва комунізму. Під мудрим проводом Сталіна ми певно ідемо до мети...." і тд. і тд. По скінченні сесії, як завжди водиться, була влаштована Сталінові "овація". Делегати "одноголосно затвердили"/!!!/проект конституції нової совєтської республіки й склад її "уряду".

Для того, щоб проілюструвати, к т.о. "представляє волю карело-фінського народу, подамо реєстр його новообраного "уряду":

Замістник голови совнаркома - І с а к о в /москаль/
Голова плянової комісії - А л ь п е р о в и ч /жид/
Нарком харчових справ - І в а н о в /москаль/
Нарком мясо-молочної промисл. - М о р о з о в /москаль/
Нарком лісної промислов. - Ю р і н о в /москаль/
Нарком будів. промислов. - Б а к л а н о в /москаль/
Нарком хліборобства - М і р о н о в /москаль/
Нарком совхозів - Г а р о в /москаль/
Нарком фінансів - Р а к ч е в /москаль/
Нарком торгівлі - К о с т і н /москаль/
Нарком внутр. справ - Б а с к а к о в /москаль/
Нарком юстиції - К а р п о в /москаль/
Нарком здоров'я - А л ь х о в с ь к и й /москаль, або жид/
Нарком місцевої промислов. - С е м ь о н о в /москаль/
Нарком комунальн. госп. - І в а н о в /москаль/
Нарком соцзабезп. - О к у н ь о в /москаль/
Нарком автотрансп. - С е л е з ь о в /москаль.

З фіно-карелів, крім згаданого ренегата Куусінена, бачимо в "уряді" ще тільки якихось нікому невідомих: Війккія/заправляє мистецтвом нової "республіки"/!/
Технінен/нарком просвіти/ і Саакеуса/нарком рибн. промисловости/
Так творяться совєтські "республіки"!

Чергове "очковтїрательство".

З нагоди щорічного впису студентів на студії, совєтська преса хвалить ся, що тепер ув ССРСР існує вже 750/!/високих шкіл із 600.000 студентів/!!!/...

Коли взяти під увагу, що навіть найкультурніші країни світу, як Німеччина, Франція, Англія й Америка мають тільки по кільканадцять, або найвище по кілька десятків високих шкіл, то можливість існування в півдикунському Совєтському Союзі майже тисячі/!!!/високих шкіл представляється цілком фантастичною.

Так воно й є. Совєтська преса й тут, як скрізь, просто "сеє з пальця" згадану цифру. Треба взагалі мати на увазі, як творяться в ССРСР "високі школи": рекрутують ув якомусь районному містечку якийсь більший будинок, призначають за "професорів" колишніх учителів гімназій, тощо, вписують на студії півграмотних "стакановців" та інших "висуванців" - і "вуз" уже готовий! До Москви летить телеграма з рапортом про чергове "соціалістичне досягнення"... В цей спосіб і вишла згадана цифра 750.

Сама сов. преса раз у раз змушена викривати важливі факти цілковитої безграмотності не тільки совєтських студентів, але інженерів, педагогів, і тд. В ділі освіти Москва також "переганяє Америку": погоня за кількістю за рахунок якості

В "Ізвєстіях" з 19 липня один советський педагог прилетів листа в справі д
фектів навчання в с е р е д н і х шкoлах. Там читаємо:

- "Необхідно підвищити культурний рівень нашої молоді! На іспитах до ви
щих шкіл нерідко виявляється цілковита
безграмотність молодих людей, що мають ат
статипро закінчення середньої школи/підкре
лення наше. УПС/ -"

Характеристика стану освіти в ССРСР, до якої годі щонебудь додати!

Як то будуть по "соціалістичному"...

В "Ізвєстіях" з 24 липня описується історія одного автобусу в московській
автобазі:

- "В травні прибув до нас автобус ЗІС-І6. Після того, як почали на ньому п
цувати, виявився ряд дефектів. Це по дорозі відскочила гайка й упала в кювет
Коли автобус приїхав до бази, то з середини й зовні повідставав дерматин.
Після того, як машина зробила 1.000 кілометрів, розсипалася клепана пружина.
Скоро зіпсулася друга пружина, а дерматин звисав з автобуса, як лахміття...
Після того перестав функціонувати годинник, полопали тяги від радіатора пі
капотом, і став пробивати провід від бобіни до трамблеру. Це згодом лопнула
стяжка, що регулює педалі. На барабані пообрізувалися шпильки, розсипалися
підшипники рулевої керми і почав "брехати" показник витрати бензину"...

Газета з обуренням заявляє, що подібні історії трапляються раз-у-раз
із новими машинами, які щойно прибувають із советських автозаводів, і дома
гається "побільшення щільності соціалістичного будівництва"...

Еге -х !!..

УКРАЇНСЬКА ЕМІГРАЦІЯ В НОВОМУ СВІТІ.

В одному з попередніх чисел УПС ми інформували про відбуття й перебіг
Українського Національного Конгресу в Вашингтоні. Тепер наспіли українські
газети з Нового Світу, з яких довідуємося про деталі Конгресу. Преса подає,
що на Конгресі виголошували привіти й промови американські сенатори й кон
гресмени, а саме: сенатори - Дейвіс, Гуфі, П. Болден, Малоней, Люїс, Браун, і кон
гресмени - Бланери, Волтер, Сабат, Дей, Едельштейн, Робертс і Ракефелер.

Підкреслено прихильну до української справи промову виголосив сенатор
Дейвіс, висловивши переконання, що Рузвельт далі буде президентом Сполуч. Держ
жав Північ. Америки й у його політиці буде узгляднена й українська проблема.
Газети сповідають, що Пані Рузвельт - як її називають "Перша Пані Злучених
Держав Америки - прислала через сенаторку О. Дей привіт Конгресові з висло
вами жалю, що не може бути особисто на ньому присутньою з уваги на свій ви
їзд до провінції Віржинії.

Наспіли також вістки з Аргентини. Нам пишуть, що німецько-советське збли
ження, що привело до окупації ЗУЗ, а з черги Бесарабії й Буковини, викликало
серед української еміграції надзвичайно пригноблююче враження. Серед части
ни еміграції зачинає мати успіх пропаганда агентів Москви, які в різних фор
мах розписують "сталінський рай". Положення ускладнюється й тим, що аргентин
ські урядові чинники під впливом різних ворожих агентів і собі зачинають
розглядати українську справу, як "інтригу німецького нацизму".

Українські націоналістичні організації в Аргентині вживають усіх за
ходів для паралізації ворожих акцій і без огляду на тяжкі обставини вислов
люють надію, що згодом існуючий тепер маразм пройде й еміграція устabilізує
ся знову в своїх державницьких позиціях. Водночас вони звертаються до укра
їнців ув Європі з проханням допомагати їх праці висилкою пресових матерія
лів і інформацій з рідних земель.